

národní
úložiště
šedé
literatury

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Savko, Lukáš; Český statistický úřad
2015

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-204164>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 28.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ANALÝZA

28. 1. 2015

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza trhu práce se zaměřuje na mezinárodní srovnání indikátorů strategie zaměstnanosti - Evropa 2020. Pro splnění cíle ohledně zvýšení míry zaměstnanosti osob ve věku 20-64 let na 75 % chybělo zemím EU28 ve 3. čtvrtletí 2014 v průměru 5,2 procentního bodu. V tomto sledovaném období byla míra nezaměstnanosti 15-64letých mužů v České republice nejnižší mezi zeměmi Evropské unie.

Plnění kritérií zaměstnanosti podle strategie Evropa 2020

Míra zaměstnanosti ve věkové skupině 20-64 let dosahovala ve 3. čtvrtletí 2014 v zemích EU28 69,8 %. Míra zaměstnanosti mužů (75,8 %) převyšovala míru zaměstnanosti žen (63,8 %) o celých 12 procentních bodů. V průběhu sledovaného období míra zaměstnanosti členských zemí EU vzrostla o 1 p. b..

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším potvrzuje, že vysoká míra zaměstnanosti se již delší dobu udržuje zejména v severských státech a v zemích západní Evropy. Nejvyšší úroveň zaměstnanosti, která se meziročně ještě zvýšila o 0,4 p. b., si ve 3. čtvrtletí 2014 udrželo Švédsko s mírou zaměstnanosti 81,1 %. V této skandinávské zemi byla také nejvyšší míra zaměstnanosti mužů (83,2 %) i žen (78,9 %) s vysokým náskokem (5,5 procentních bodů) před Německem. Druhou příčku (spolu s Německem) v zaměstnanosti mužů v dané věkové skupině obsadila ve 3. čtvrtletí 2014 Česká republika, když za Švédskem zaostala o pouhé 0,4 procentní body. Rozdíly v zaměstnanosti mužů nejsou mezi zeměmi EU tak výrazné.

Ve 3. čtvrtletí 2014 cílovou úroveň 75 % překonalo celkem šest států (Švédsko, Německo, Dánsko, Spojené království, Rakousko a Nizozemsko). Pouze tři státy zaznamenaly meziroční propad míry zaměstnanosti (nevyšší v Belgii o 0,5 p. b.). Nejvyšší meziroční nárůst dosahující téměř 4 procentní body lze sledovat v Maďarsku. Řecko, Itálie, Španělsko a Chorvatsko patří mezi země s nejnižší úrovní zaměstnanosti. Všechny tyto země jižní a jihovýchodní Evropy se již několik čtvrtletí po sobě pohybují na hranici 60 %. Nejhorší situace byla v Řecku, kde ve 3. čtvrtletí 2014 se míra zaměstnanosti 20-64letých nedostala ani nad tuto úroveň (pouze 54,1 %).

Mezi země, kde došlo k meziročnímu nárůstu míry zaměstnanosti (v sledovaném období nárůst o 1,1 p. b.), patřila i Česká republika. Ve 3. čtvrtletí 2014 se Česká republika zařadila na osmé místo mezi zeměmi EU28, a tak kromě zmiňovaných zemí s nejvyšší mírou zaměstnanosti, byla vyšší míra zaměstnanosti ještě v Estonsku (74,8 %). Míra zaměstnanosti v ČR (73,9 %) převyšovala průměr EU28 o 4,1 procentního bodu. Ze sousedních států byla nejvyšší míra zaměstnanosti v Německu (78,1 %), vyšší byla i v Rakousku (76,4 %). V Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší. V Polsku dosahovala 67,3 %, na Slovensku 66,3 %. Česká republika se vyznačuje jednou z nejvyšších měr zaměstnanosti mužů. Ve 3. čtvrtletí 2014 dosahovala vysoké úrovně 82,8 %.

ANALÝZA
Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 3.Q 2014-3.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	81,1	83,2	78,9	0,4	-0,2	1,0
Německo	78,1	82,8	73,4	0,5	0,4	0,6
Dánsko	76,7	80,6	72,8	0,6	1,9	-0,6
Spojené království	76,5	82,4	70,7	1,5	1,5	1,5
Rakousko	76,4	81,1	71,7	0,2	-0,2	0,4
Nizozemsko	76,3	81,7	70,9	-0,1	0,4	-0,6
Estonsko	74,8	78,4	71,4	1,1	0,7	1,5
Česká republika	73,9	82,8	64,7	1,1	1,3	0,8
Finsko	73,9	74,8	72,9	-0,2	-1,2	0,7
Litva	73,4	75,0	71,9	2,8	2,5	3,1
Lucembursko	71,5	78,5	64,2	0,0	-0,6	0,5
Lotyšsko	70,6	73,5	68,0	0,1	0,6	-0,3
Francie	70,1	74,1	66,3	0,0	-0,2	0,3
EU28	69,8	75,8	63,8	1,0	1,0	1,0
Portugalsko	68,3	72,3	64,6	2,4	3,0	1,9
Slovinsko	68,2	72,4	63,8	0,0	-0,1	0,2
Kypr	67,9	72,1	64,0	0,9	-0,6	2,3
Maďarsko	67,7	74,9	60,7	3,7	3,9	3,5
Irsko	67,5	73,8	61,3	1,6	2,3	0,8
Malta	67,3	80,6	53,6	2,3	1,4	3,1
Polsko	67,3	74,9	59,8	1,7	1,9	1,6
Rumunsko	67,2	75,5	58,8	2,1	2,4	1,5
Belgie	67,1	71,0	63,2	-0,5	-1,2	0,1
Bulharsko	66,9	70,2	63,5	1,6	1,9	1,3
Slovensko	66,3	73,9	58,7	1,1	1,6	0,7
Chorvatsko	61,6	66,3	56,9	3,3	3,2	3,5
Španělsko	60,4	66,1	54,7	1,4	2,1	0,7
Itálie	60,2	70,4	50,1	0,5	0,3	0,6
Řecko	54,1	63,4	45,0	0,9	0,2	1,5

Zdroj: Eurostat

Důležitým indikátorem z pohledu trhu práce je podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Vyšší vzdělání obecně zabezpečuje lepší uplatnění na pracovním trhu. Ačkoliv došlo mezi lety 2003 až 2013 ke zvýšení podílu vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let v EU v průměru o 12,2 p. b., požadovanou hranici se zemím EU prozatím nepodařilo naplnit (za rok 2013 podíl dosahoval 36,8 %). Ve 3. čtvrtletí 2014 byl podíl vysokoškolsky vzdělaných osob za průměr EU28 37,9 %, čímž se cíl 40 %, který si strategie zaměstnanosti EU2020 stanovila, zase o něco přiblížil. Celkově se ženy v dané věkové kategorii vyznačují vyšší úrovní vzdělání než muži.

Tabulka 2 Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí ve věku 30-34 let (v %)
Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8) ¹ 3.Q 2014		
	celkem	muži	ženy
Lucembursko	56,5	55,5	57,5
Litva	55,4	44,9	65,8
Kypr	53,9	48,6	58,5
Irsko	50,3	43,1	56,9
Švédsko	49,8	42,0	58,0
Estonsko	48,4	38,2	59,0
Spojené království	47,7	43,5	51,8
Francie	44,9	40,2	49,6
Nizozemsko	44,6	41,3	47,9
Finsko	44,4	37,6	51,2
Polsko	43,2	35,6	51,0
Španělsko	42,2	36,8	47,7
Slovinsko	42,0	31,2	54,5
Lotyšsko	41,2	29,8	53,1
Belgie	40,7	32,7	48,6
Rakousko	40,4	39,3	41,4
Dánsko	39,3	35,8	42,8
EU28	37,9	33,4	42,4
Řecko	37,6	33,4	42,0
Maďarsko	34,0	28,7	39,4
Chorvatsko	33,7	27,4	40,2
Portugalsko	31,3	22,9	39,2
Německo	31,3	31,7	30,8
Bulharsko	30,7	23,2	38,9
Česká republika	28,3	23,7	33,2
Malta	28,2	24,7	32,7
Slovensko	26,9	21,8	32,3
Rumunsko	23,8	22,0	25,6
Itálie	23,4	18,3	28,6

Zdroj: Eurostat

Podle výsledků VŠPS za 3. čtvrtletí 2014 se Česká republika s dosaženým podílem 28,3 % zařazuje mezi země s nejnižším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30–34 let. Za poslední roky ale tento podíl v naší zemi výrazně vzrostl (mezi lety 2003 a 2013 až o 14,2 p. b.).

Nižší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob než v České republice byl na Maltě (28,2 %), pak u našeho východního souseda (Slovensko 26,9 %), v Rumunsku (23,8 %) a v Itálii (23,4 %). Ve 3. čtvrtletí 2014 splňovalo požadovanou hranici 40 % celkem 16 zemí. Ze sousedních států

¹ Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje klasifikaci ISCED 97)

ANALÝZA

se nad úroveň EU28 (37,9 %) pohybovalo Rakousko (40,4 %) a Polsko (43,2 %), jež patřily mezi státy, které hranici 40 % překonaly. Pod úrovní EU28 pak bylo Německo (31,3 %) a zmíněné Slovensko.

Nezaměstnanost

Česká republika se vyznačuje relativně nízkou úrovní nezaměstnanosti. Ve 3. čtvrtletí 2014 byla obecná míra nezaměstnanosti v ČR (6,0 %) o 3,8 p. b. nižší než průměr EU. Pod úrovní EU byla míra nezaměstnanosti žen i mužů. Mezi státy EU28 s nejnižší mírou nezaměstnanosti se řadí Německo, Rakousko a Malta. V Německu byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší a v jako jediné zemi se o 0,1 p. b. udržela pod úrovní 5 %. V porovnání s dalšími sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (12,9 %), v Polsku byla také vyšší (8,3 %), ale pořád pod úrovní EU28.

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (zejména Řecko a Španělsko) se umístily zároveň na předních místech žebříčku zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2014			Rozdíl v p.b. 3.Q 2014 - 3.Q 2013		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Německo	4,9	5,1	4,7	-0,3	-0,3	-0,2
Rakousko	5,0	5,4	4,7	0,1	0,6	-0,3
Malta	5,9	6,2	5,6	-0,7	-0,4	-1,1
Česká republika	6,0	4,8	7,4	-1,0	-1,1	-1,1
Spojené království	6,3	6,5	6,1	-1,7	-1,8	-1,5
Lucembursko	6,4	5,7	7,3	0,7	0,2	1,3
Nizozemsko	6,4	6,5	6,3	-0,4	-0,7	-0,1
Dánsko	6,7	6,6	6,7	-0,5	-0,8	-0,4
Rumunsko	6,8	7,0	6,5	-0,5	-0,6	-0,3
Maďarsko	7,4	7,1	7,8	-2,5	-2,6	-2,3
Švédsko	7,4	7,7	7,1	-0,1	0,2	-0,5
Finsko	7,7	8,2	7,2	0,5	0,6	0,3
Estonsko	7,8	8,4	7,1	-0,3	0,3	-0,9
Polsko	8,3	7,6	9,1	-1,6	-1,5	-1,8
Belgie	8,8	9,1	8,3	0,1	0,2	-0,2
Litva	9,3	10,6	8,0	-1,8	-1,4	-2,1
Slovinsko	9,4	8,6	10,4	-0,1	0,1	-0,4
Francie	9,5	9,5	9,4	0,1	0,1	0,0
EU28	9,8	9,6	10,1	-0,8	-0,9	-0,6
Bulharsko	10,8	11,6	9,9	-1,3	-1,2	-1,5
Lotyšsko	10,9	11,3	10,4	-1,1	-0,8	-1,4
Irsko	11,6	13,0	9,9	-1,7	-2,3	-0,9
Itálie	12,0	11,2	13,0	0,6	0,3	0,8
Slovensko	12,9	12,3	13,7	-1,2	-1,4	-0,9

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

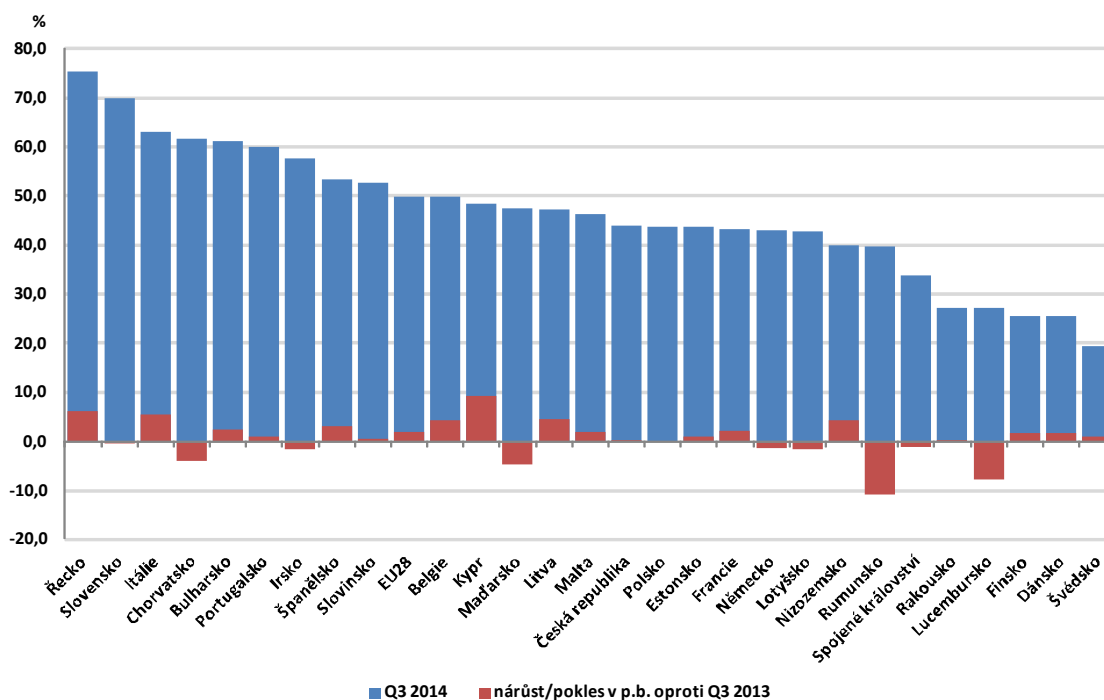
ANALÝZA

Portugalsko	13,7	13,0	14,5	-2,6	-3,2	-1,9
Chorvatsko	15,8	15,4	16,3	-1,2	-2,1	-0,1
Kypr	16,3	17,2	15,3	-0,1	0,5	-0,8
Španělsko	23,8	22,7	25,1	-2,0	-2,6	-1,2
Řecko	25,7	22,8	29,4	-1,7	-1,4	-2,1

Zdroj: Eurostat

Při všeobecném poklesu nezaměstnanosti se naopak zhoršil jiný strukturální ukazatel Eurostatu - podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti. Za úhrn členských zemí se meziročně zvýšil o 1,9 p. b. na 49,9 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně taky zvýšil, i když o nepatrné 0,2 procentní body. Způsobil to nárůst dlouhodobě nezaměstnaných mužů (meziročně o 1,1 p. b.), naopak podíl žen nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně klesl o 0,6 p. b. Patříme mezi země, kde je sledovaný ukazatel pod úrovní EU28 (rozdíl 5,9 p. b.). Zemí s nejvyšším podílem dlouhodobě nezaměstnaných (75,3 %) bylo ve sledovaném čtvrtletí Řecko. Nejlepší situace byla ve Švédsku (podíl pouze 19,5 %).

Graf 1 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Zdroj: Eurostat

Kontakt

Lukáš Savko

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 052 183

E-mail: lukas.savko@czso.cz